

Udskriftsdato: 26. december 2025

KEN nr 9143 af 18/02/2025 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2024-08960

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2024-08960

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2024-08960

Århus Stiftstidende får kritik for at afvise anonymisering af lederartikel

En person klagede til Pressenævnet over, at Århus Stiftstidende ikke ville anonymisere en lederartikel fra 2009, som omhandlede højreorienterede grupperinger i en by, herunder at en navngiven ung person havde armen strakt ud i en nazihilsen, og at han havde overvåget og filmet et antiracistisk fodboldoptog. Pressenævnet kritiserede Århus Stiftstidende for at afvise anonymisering af lederartiklen. Nævnet lagde blandt andet vægt på personens unge alder, da han var aktiv i det omtalte miljø, sammenholdt med, at der var gået næsten 16 år, siden de beskrevne aktiviteter fandt sted. Nævnet lagde endvidere vægt på, at personen ikke indtog en særlig betroet eller fremtrædende stilling i samfundet, og at han ikke var en offentlig person.

[Klager] har klaget til Pressenævnet over, at Århus Stiftstidende har afvist hans anmodning om at anonymisere eller slette lederartiklen "*Nazisme i forklædning*", som blev bragt den 4. marts 2009 på stiften.dk, idet han mener, at god presseskik og lov om massemediers informationsdatabaser derved er tilsidesat.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede lederartikel

Århus Stiftstidende bragte den 4. marts 2009 [Chefredaktøren]s lederartikel "*Nazisme i forklædning*" på stiften.dk. Lederartiklen blev bragt under bjælken "DEBAT", og over bjælken er indsat følgende note fremhævet med kursiv:

"Dette er en leder. Den er skrevet af et medlem af vores lederpanel og udtrykker Århus Stiftstidendes holdning."

Af lederartiklen fremgår følgende:

"SÅ SKETE DET igen. Nazismen stak sit grimme ansigt frem i smilets by. Denne gang i form af plakater klistret op på rådhuset natten til søndag med hagekors og en opfordring om at smide borgmester [Politikeren] ud af byen.

En reaktion mod borgmesteren, der flere gange tidligere har givet udtryk for, at nazisterne ikke er velkomne i [Bynavn A], og en reaktion mod det antiracistiske optog, som omkring 300 mennesker deltog i forud for søndagens kamp mod [Bynavn B].

Plakaterne blev hurtigt pillet ned, og heldigvis lykkedes det ikke for nazisterne og andre højreorienterede at ødelægge den gode stemning hverken før eller efter fodboldkampen.

FRA NOGLE SIDER lyder opfordringen, at man hellere skal tie den heldigvis meget lille gruppe stærkt højreorienterede mennesker ihjel, men den holdning er farlig. For det kan resultere i, at det netop bliver for let at hverve nye medlemmer, hvis nazisternes og racisternes tåbelige argumentation og løgne ikke mødes med fornuft og saglighed.

Derfor vil Stiftstidende også blive ved at sætte fokus på nazismen og andre former for ekstremisme. Som i dagens avis, hvor vi kan fortælle, at den påståede demokratiske organisation [Foreningen] i virkeligheden måske blot er en samling nazister i forklædning. Under et White Pride flag ses [Foreningen]s nyvalgte bestyrelsesmedlem [Klager] storsmilende med armen strakt ud i en nazihilsen, og søndag eftermiddag overvågede og filmede han sammen med et andet [Foreningen]-medlem fodboldoptøget.

GÅR MAN DE unge mennesker på klingen, kan de sandsynligvis ikke forklare, hvad den nazistiske ideologi egentlig dækker over, men uvidenhed er ingen undskyldning for tåbelig opførsel.

[Foreningen] har tidligere taget afstand fra enhver form for nazisme og vedkender sig demokrati og grundlov. Derfor havde foreningen naturligtvis heller ikke andet valg end med øjeblikkelig virkning at ekskludere [Klager] i lørdags, da billedet med nazihilsenen blev kendt.

Men hvis [Foreningen] i fremtiden skal tages seriøst og ikke blot betragtes som endnu et sammenrend af utilpassede unge, nazister og andre højreorienterede ekstremister i forklædning, kræver det en endnu større indsats for at sikre, at fremtidige nye medlemmer ikke har den slags tilbøjeligheder.

I modsat fald er det svært at tro på, at [Foreningen] ikke blot er et forsøg på at gøre ekstremismen og fremmedhadet stueren. Og det er i virkeligheden det allerværste og farligste.”

I juni 2024 rettede [Klager] henvendelse til Århus Stiftstidende med anmodning om anonymisering af lederartiklen. Århus Stiftstidende afviste den 12. juni 2024 [Klager]s anmodning. [Klager]s klage over Århus Stiftstidendes afvisning er modtaget i Pressenævnet den 5. juli 2024.

[Klager] har den 2. oktober 2024 udvidet klagen til også at omfatte Århus Stiftstidendes afvisning af hans anmodning om sletning efter lov om massemediers informationsdatabaser.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Anonymisering – punkt D. 1

[Klager] har anført, at Århus Stiftstidende har afvist hans anmodning om at anonymisere lederartiklen.

I den forbindelse har [Klager] henvist til, at lederartiklen skader hans ære og omdømme uretmæssigt og uforholdsmæssigt. Overskriften antyder, at [Klager] skulle være en ”nazist i forklædning”, hvilket er både forkert og skadeligt for hans omdømme. På tidspunktet for lederartiklens udgivelse var [Klager] kun 18 år gammel, og episoden, som lederartiklen omtaler, har intet med hans nuværende værdier eller holdninger at gøre. Det er nu 15 år siden, at lederartiklen blev offentliggjort, og den indeholder en referenceramme, der er misvisende og stærkt skadeligt for [Klager] ved ”Google-søgninger”.

I samme lederartikel fremhæves en hændelse, hvor der blev klistret plakater og hagekors op på rådhuset. [Klager] har ønsket at gøre det klart, at han ikke har haft noget som helst at gøre med denne hændelse, og han var heller ikke til stede på det tidspunkt. At blive sat i forbindelse med denne episode ved, at [Klager]s navn fremgår af lederartiklen, er yderst krænkende og skadeligt for hans omdømme, da det skaber et fejlagtigt billede af ham.

Lederartiklen bygger på et billede, taget under en privat sammenkomst, hvor [Klager] i et umodent og tankeløst øjeblik heilede på et privat billede, der senere blev lækket, hvilket han har fortrudt mange gange. Denne handling skete i sjov og i en ungdommelig ubetænksomhed, som [Klager] dybt fortryder den dag i dag. [Klager] har ønsket at understrege, at han hverken dengang eller nu sympatiserer med nazisme. Billedet var aldrig tiltænkt offentliggørelse, og [Klager] gav aldrig samtykke til offentliggørelsen af billedet.

Pressenævnet har tidligere udtalt kritik for Århus Stiftstidendes offentliggørelse af billedet i en anden artikel, men lederartiklen er stadig tilgængelig og fremkommer ved søgning på [Klager]s navn på Google, hvilket fortsat skader hans omdømme og fremtidige muligheder. [Klager] har henvist til Pressenævnets kendelse afsagt den 21. april 2009 i sag nr. 2009-6-0812. Det forhold, at lederartiklen henviser til situationen, hvor billedet blev taget, forårsager [Klager] problemer, og det er en væsentlig grund til, at han beder om få sit navn fjernet.

[Klager] har aldrig været en offentlig kendt person og har heller aldrig offentligt tilkendegivet at være nazist. På samme vis har [Klager] heller ikke offentligt udtrykt sympati for nazisme eller udtalt sig politisk til Århus Stiftstidende eller andre medier. [Klager] har ligeledes ikke involveret sig i nogen form for politik siden denne lederartikel og tager afstand fra de holdninger, som nazismen og racisme fremfører. [Klager] har på intet tidspunkt været formand eller næstformand for en politisk forening, ej heller [Foreningen]. [Klager] blev valgt ind i bestyrelsen for [Foreningen] og valgte få dage efter at træde ud efter gensidig dialog.

I lederartiklen er [Klager]s navn det eneste, der nævnes. Selv om [Klager] ikke direkte betegnes som nazist, leder overskriften "*Nazisme i forklædning*" og indholdet læseren til at forbinde ham med nazisme, hvilket der ikke er belæg for. Det var netop denne kritik – udover offentliggørelsen af billedet – som Pressenævnet gav Århus Stiftstidende i en anden sag. Århus Stiftstidende fik netop kritik for formuleringen "nazistisk trio", da der ikke var belæg for at betegne [Klager] som nazist.

[Klager] har oplevet, at lederartiklen fremkommer under rekrutteringsprocesser, hvilket har ført til ubehagelige konfrontationer under jobsøgning. Rekrutteringsprocesser er i dag meget dybdegående, og der laves screening på medarbejdere. Med fremkomsten af AI-teknologi/ChatGPT er problemet blevet værre, da følsomt indhold som dette nu i højere grad fremkommer på grund af rekrutteringsbureauernes software, selv om Google har forsøgt at mindske søgeresultaterne. Ifølge Danmarks Statistik er der kun 21 mænd i Danmark, der hedder [Klager], hvilket gør navnet mindre almindeligt og nemt at koble til ham.

[Klager] har bemærket, at han har to børn, der nu er i en alder, hvor de kan søge efter navne på internettet. [Klager] er bekymret for, at de eller deres venner kunne finde artiklen, hvilket kan stille dem i en svær situation, og han vil være meget ked af, at de skulle belastes af lederartiklen.

Sammenfattende har [Klager] anført, at lederartiklen ikke er i overensstemmelse med god presseskik, da den hænger ham ud som en nazist baseret på hændelsen, som han har taget afstand fra og fået dementeret.

Sletning efter lov om massemediers informationsdatabaser

[Klager] har anmodet Pressenævnet om at give Århus Stiftstidende et påbud om at slette lederartiklen i henhold til lov om massemediers informationsdatabaser.

I den forbindelse har [Klager] henvist til, at det fremgår af lovens § 8, stk. 3, at informationer om politiske forhold, såsom [Klager]s tidligere politiske holdninger, ikke må opbevares i en offentligt tilgængelig informationsdatabase mere end tre år efter begivenhedens dato. Lederartiklen om [Klager] er nu over 15 år gammel, og han mener ikke, at der er en sådan aktuel interesse, som bør opveje hans ret til privatliv og mulige konsekvenser for hans arbejdsliv. Det er endvidere [Klager]s vurdering, at hans tidligere tilknytning, som han har lagt afstand til i mere end et årti, falder ind under kategorien oplysninger, der ikke længere bør være offentligt tilgængelige.

[Klager] har endvidere henvist til, at det fremgår af lovens § 9, at der skal foretages sletning, rettelse eller ajourføring af informationer i offentligt tilgængelige informationsdatabaser, hvis de er urigtige eller vildledende, eller hvis informationerne er blevet irrelevante i deres oprindelige sammenhæng. Givet at artiklens indhold fra dengang, hvor [Klager] var teenager, ikke afspejler, hvem han er i dag som 34-årig, mener han, at anonymisering er en passende løsning.

Afslutningsvis har [Klager] anført, at han på tidspunktet for udgivelsen af lederartiklen var en ung teenager, som blev draget af det sociale fællesskab. [Klager] har aldrig udtalt sig politisk offentligt, og billedet, der blev offentliggjort, blev taget i en privat sammenhæng i en lejlighed. Billedet var aldrig tiltænkt offentligheden, og Århus Stiftstidende fik kritik for at bringe det af Pressenævnet tilbage i 2009. [Klager] har hverken dengang eller i dag haft nazistiske sympatier, været medlem af White Pride, eller haft en voldelig adfærd. Tværtimod er [Klager] en stor fortaler for demokratiet og har aldrig ønsket [Politikeren] ud af byen. [Klager] har derfor også taget afstand fra de sammenhænge og episoder, som Århus Stiftstidende har fremhævet i mediesvaret. [Klager] er fuldt ud enig med Århus Stiftstidende i, at der desværre var problematiske spændinger mellem venstrefløjen og højrefløjen i [Bynavn A]. Heldigvis virker det ikke til at være tilfældet i dag.

Med udgangspunkt i ovenstående håber [Klager], at Pressenævnet vil være enig i, at hans navn ikke er relevant eller nødvendigt for den historiefortælling, som Århus Stiftstidende og JFM ønsker at have tilgængelig i form af lederartiklen, nu mere end 15 år efter begivenhederne. [Klager] har ikke færdedes i de miljøer siden, og han ønsker blot anonymisering, så han ikke længere skal belastes af det. [Klager] vil igen beklage, at han som ung teenager befandt sig i et uheldigt fællesskab, men han gør sig hver dag umage for at være en ordentlig borger og far, mens han er bekymret for, at lederartiklen bliver ved med at have konsekvenser for ham og hans familie.

2.2 Århus Stiftstidendes synspunkter

Anonymisering – punkt D. 1

Århus Stiftstidende har anført, at det er i overensstemmelse med punkt D. 1 i retningslinjer for god presseskik, at Århus Stiftstidende har afvist at anonymisere lederartiklen, som i øvrigt er publiceret i overensstemmelse med god presseskik.

Århus Stiftstidende modtager mange henvendelser om at ændre i publiceret indhold. Århus Stiftstidendes principielle holdning er, at mediet betragter sin produktion af redaktionelt indhold som bidrag til den løbende skrivning af danmarkshistorien, og at mediet derfor kun ændrer det, hvis det er enten faktuel forkert, eller hvis helt særlige omstændigheder taler for det. Det kan eksempelvis være artikler om stærkt personlige og helt private og følsomme forhold som en kvinde, der ønsker et bryllupsfoto fjernet, fordi

hun nu er blevet skilt, eller et menneske, der fortryder sin medvirken i en artikel om sin spille-afhængighed for mange år siden. Den type ønsker imødekommer Århus Stiftstidende en del af, fordi de omhandler private omstændigheder og har begrænset offentlig interesse.

I denne sag er der imidlertid ikke tale om private forhold, men om politiske. Når man går ind i politiske bevægelser og giver udtryk for holdninger om samfundet, er det ikke privat. Så forsøger man at overbevise andre om, at ens holdninger er de rigtige. Man søger opmærksomheden. Det er i sin natur af offentlig interesse. Dermed falder ønsket om at anonymisere uden for hensigten med bestemmelsen i punkt D. 1.

Der er ikke tale om en nyhedsartikel, men en leder, der udtrykker mediehusets holdning og dermed ifølge nævnets praksis er en kommentar med større rum til frisprog og til at udtrykke personlige holdninger. Den pågældende leder forholder sig til en afsløring i samme dags avis, hvor Århus Stiftstidende beviste, at den påståede demokratiske organisation [Foreningen] tilsyneladende havde medlemmer med stærkt højreorienterede synspunkter. Det beviste Århus Stiftstidende blandt andet ved hjælp af et billede, hvor det nyudnævnte bestyrelsesmedlem i [Foreningen], [Klager], under et White Pride-flag strakte armen ud i en nazihilsen. Det skete sammen med blandt andre den kendte og selverklærede nazist, [Personen].

[Klager] var på tidspunktet for historiens offentliggørelse bestyrelsesmedlem i en politisk forening. Det er pressens opgave at beskrive kritisk, og når personer vælger at stille sig op under et flag fra en ekstremt højreorienteret bevægelse, lave en nazistisk hilsen i selskab med en erklæret nazist og i øvrigt deltage i andre aktiviteter, der kan knyttes til den yderste højrefløj, så er det i høj grad i offentlighedens interesse. Dermed falder ønsket om at anonymisere uden for hensigten med bestemmelsen i punkt D. 1.

Århus Stiftstidende er bestemt ikke enig i [Klager]s vurdering af, at han ikke har været en offentligt kendt person. At [Klager] ikke har udtalt sig til Århus Stiftstidende er alene hans eget valg, idet han ikke ønskede at deltage i artiklen, og idet han nåede kun at være bestyrelsesmedlem i kort tid, da foreningen ikke ønskede et medlem, der på den måde viste sympati for nazismen.

Århus Stiftstidende dokumenterede desuden, at [Klager] var medvirkende til at filme et fodboldoptog udført af antiracister og venstrefløjsaktivister før en [Fodboldklubben]-kamp. I den periode var [Fodboldklubben] plaget af at have fans, der havde stærkt højreorienterede synspunkter, og som brugte fodboldkampene til overfald på andre fodboldfans, udlændinge og folk fra venstrefløjen. White Pride inviterede også udenlandske hooligans på besøg, blandt andet fra den erklærede voldelige engelske nynazistiske gruppe [Organisationen]. Det er således Århus Stiftstidendes vurdering, at der er belæg for overskriften *"Nazisme i forklædning"* på lederen, som også handler om flere andre konkrete tilfælde af nazistisk propaganda, der på det tidspunkt prægede bybilledet i [Bynavn A].

Århus Stiftstidende har for god ordens skyld bemærket, at mediet i lederen ikke – som påstået i klagen – skriver, at [Klager] er "nazist i forklædning", ikke "hænger ham ud som en nazist" og ikke på nogen måde antyder, at [Klager] har medvirket til at klistre nazistiske plakater op på rådhuset. Lederen nævner kun [Klager]s navn i én sætning:

"Under et White Pride flag ses [Foreningen]s nyvalgte bestyrelsesmedlem [Klager] storsmilende med armen strakt ud i en nazihilsen, og søndag eftermiddag overvågede og filmede han sammen med et andet [Foreningen]-medlem fodboldoptøget."

Begge oplysninger i sætningen er korrekte og også ubestridte af [Klager].

Århus Stiftstidende har bemærket, at Pressenævnets kendelse i sag nr. 2009-6-0812, som – med dissens – kritiserede Århus Stiftstidende, primært omhandlede uberettiget brug af et billede af den nazi-heilende [Klager]. Det eneste kritikpunkt i forhold til artiklens indhold i øvrigt var formuleringen ”nazistisk trio” under billedet, da nævnet ikke fandt, at der var belæg for at betegne [Klager] som nazist. Som nævnt ovenfor bliver [Klager] heller ikke betegnet som nazist i den påklagede leder.

Århus Stiftstidende har endvidere bemærket, at [Klager]s navn er så almindeligt, at man ikke automatisk kan koble [Klager] til navnet. Det kan man kun gøre, hvis man samtidig ved, at [Klager] en kort overgang var bestyrelsesmedlem i foreningen [Foreningen], som ekskluderede ham på grund af den nazistiske hilsen på billedet. Det er heller ikke tilfældet, at eksistensen af lederen fra 2009 forhindrer [Klager] i med succes at søge beskæftigelse, da han i dag har et job på højt niveau i et anerkendt [Firmaet]. Århus Stiftstidende har forståelse for, at sagen kan være belastende, hvis man i en arbejdsmæssig sammenhæng tvinges til at forholde sig til den, men fastholder, at det kun er muligt at koble [Klager]s navn til artiklen, hvis man i forvejen kender omstændighederne.

Således mener Århus Stiftstidende sammenfattende, at det er i overensstemmelse med punkt D. 1 at afvise [Klager]s ønske om anonymisering af den påklagede leder. Den fortæller om mediehusets holdning til stærkt højreorienterede miljøer i [Bynavn A]. I den forbindelse nævnes [Klager]s optræden med nazihilsen på et foto, fordi han som bestyrelsesmedlem i en politisk organisation selv er trådt frem og søger opmærksomhed. Det er ikke privat eller følsomt. Det er politisk. Det er af åbenlys offentlig interesse og dermed ikke omfattet af punkt D. 1.

Sletning efter lov om massemediers informationsdatabaser

Århus Stiftstidende har anført, at den påklagede leder ikke rummer informationer, som i henhold til § 8, stk. 3, i lov om massemediers informationsdatabaser bør fjernes eller ændres.

Såfremt Pressenævnet ikke er enig heri, er det Århus Stiftstidendes påstand, at § 8, stk. 4, tilsiger, at offentlighedens interesse i oplysningerne begrundes, at de fortsat skal være tilgængelige. Århus Stiftstidende har i vid udstrækning henledt nævnets opmærksomhed på de argumenter, som er fremsat under afsnittet om punkt D. 1.

[Klager] har henvist til § 8, stk. 3, i lov om massemediers informationsdatabaser, som blandt andet fastslår, at informationer om enkeltpersoners politiske og foreningsmæssige forhold ikke må opbevares i en informationsdatabase, når der er forløbet tre år efter den begivenhed, der har givet anledning til optagelsen i databasen. I den påklagede leder omtales netop politiske og foreningsmæssige forhold om [Klager]. [Klager] overser imidlertid to afgørende ord i bestemmelsen, idet den indledes med en konstatering af, at den omfatter ”rent private” forhold. Det er der ikke tale om i den aktuelle sag. [Klager] har ikke bestridt de faktuelle oplysninger i den til nævnet indklagede leder.

I 2009 havde [Bynavn A] store problemer med stærkt voldelige og stærkt højreekstreme tilhængere af fodboldklubben [Fodboldklubben] organiseret i White Pride, som overfaldt andre fodboldfans, udlændinge og folk fra venstrefløjen og inviterede udenlandske topnazister på besøg. [Klager] færdedes i dette miljø og var blandt andet med til at filme og overvåge en antiracistisk mod-demonstration mod fodbold-

volden og de højreekstreme synspunkter. Han var også bestyrelsesmedlem i foreningen [Foreningen], som påstod sig demokratisk, men hvor personer med nazistiske sympatier færdedes. Århus Stiftstidende kunne bringe et billede af [Klager] med armen strakt ud i nazhilsen i selskab med blandt andre en selverklæret nazist, [Personen]. Efter offentliggørelsen af billedet måtte [Klager] udtræde af bestyrelsen i [Foreningen].

Med baggrund i disse også af [Klager] ubestridte faktuelle oplysninger er det tydeligt, at den påklagede leder ikke rummer "rent private" oplysninger. Når man går ind i politik, er det ikke privat. Det er det modsatte. Man søger aktivt opmærksomhed for at kunne overbevise andre om sine synspunkter. Der er således ikke tale om en persons ikke offentligt erklærede politiske observans, som vedkommende måtte ønske at holde i det private rum, og som er den faktuelle genstand for formålet med § 8, stk. 3's formulering om "politiske... forhold". Her er der derimod tale om bevidst politisk agitation, hvis kerne netop er at søge offentlighedens opmærksomhed. Derfor falder formuleringerne og informationerne i den påklagede leder ikke inden for § 8, stk. 3's anvendelsesområde.

Skulle nævnet være uenig heri, bør informationerne alligevel forblive tilgængelige for offentligheden. I det efterfølgende stk. 4 fastslås nemlig, at stk. 3 ikke finder anvendelse, "hvis der består en sådan interesse i, at de pågældende informationer er offentligt tilgængelige, at hensynet til den enkeltes interesse i, at informationerne slettes, findes at burde vige for hensynet til informationsfriheden". Det er Århus Stiftstidendes klare opfattelse, at hensynet til den offentlige interesse åbenlyst overskygger [Klager]s ønske om at få slettet sit navn eller hele artiklen. Der var i 2009 tale om stærke modsætninger i [Bynavn A] mellem fredelige og demokratisk sindede fodboldtilhængere og White Pride. Demokratiet blev udfordret. Nazikors blev klistret på rådhuset sammen med opfordringer til at smide borgmester [Politikeren] ud af byen. Hele Danmark fulgte med i de stærke spændinger, der ikke primært handlede om fodbold, men om anti-demokrati, racisme, højreekstremisme og vold.

Lederen antyder ikke, at [Klager] har deltaget aktivt i ulovlige handlinger, men han var bestyrelsesmedlem i en forening, som forsøgte at give højreekstremismen et respektabelt og fredeligt ansigt. Derfor spillede han en rolle, større eller mindre, i et vigtigt kapitel i danmarkshistorien, og oplysningerne herom bør som alle andre elementer i danmarkshistorien bevares. Man kan ikke bare slette det, man ikke bryder sig om. Det er heller ikke tilfældet, når [Klager] henviser til lovens § 9, som siger, at der skal foretages sletning, rettelse eller ajourføring af informationer, hvis de er urigtige eller vildledende, eller hvis informationerne er blevet irrelevante i deres oprindelige sammenhæng. Bestemmelsen har ikke relevans i denne sag, idet oplysningerne er rigtige, retvisende og i høj grad stadig relevante i deres oprindelige sammenhæng – også i dag kæmper verden mod de forhold, der herskede i [Bynavn A] for 15 år siden.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Hans Peter Blicher, Maria Becher Trier og Peter Munk Povlsen.

God presseskik

Anonymisering – punkt D. 1

[Klager] har klaget over, at Århus Stiftstidende har afvist hans anmodning om at anonymisere lederartiklen.

Generelt om punkt D. 1

Det følger af retningslinjer for god presseskik, at meddelelser offentliggjort i digitale medier ofte vil være tilgængelige efter, at de er publiceret. Efter anmodning skal mediet tage stilling til, om det er muligt og rimeligt at hindre tilgængeligheden af tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger, uanset at disse tidligere er offentliggjort i overensstemmelse med god presseskik, jf. punkt D. 1.

Medier kan afindeksere, dvs. ændre instruksene til søgemaskiner, så søgemaskiner ophører med at henvise til artiklen, anonymisere, dvs. ændre i artikelteksten så eksempelvis et personnavn anonymiseres, eller helt afpublicere en artikel, dvs. fjerne artiklen fra hjemmesiden.

Det er nævnets opfattelse, at anvendelse af punkt D. 1 i retningslinjerne for god presseskik og muligheden for at meddele et medie kritik for ikke at imødekomme en anmodning om afindeksering, anonymisering eller afpublicering som udgangspunkt kun bør anvendes, når der er tale om oplysninger, som er særligt belastende for den person, der er omtalt.

Den konkrete sag

Lederartiklen indeholder kritisk omtale af højreorienterede grupperinger i [Bynavn A], herunder foreningen [Foreningen]. Det fremgår af lederartiklen, at [Klager] var bestyrelsesmedlem i [Foreningen], at han under et White Pride-flag havde armen strakt ud i en nazihilsen, og at han havde overvåget og filmet et antiracistisk fodboldoptog. Det fremgår også af lederartiklen, at [Klager] blev ekskluderet fra [Foreningen].

Det er Pressenævnets opfattelse, at lederartiklen fra 2009 på stiften.dk med omtale af [Klager]s tilhørsforhold til [Foreningen] og hans aktiviteter i den forbindelse indeholder personoplysninger af følsom karakter, der som udgangspunkt må betragtes som værende særlig belastende for [Klager].

Pressenævnet (flertallet) fandt ved kendelse af 21. april 2009 i sag nr. 2009-6-0812, [Klager] mod Århus Stiftstidende, grundlag for at udtale kritik af Århus Stiftstidende for tilsidesættelse af god presseskik ved blandt andet at have bragt et billede af [Klager] fra en privat selskabelig sammenkomst, der viste ham under et White Pride-flag med armen strakt ud i en nazihilsen. Nævnet lægger til grund, at det kritiserede billede omtales i den påklagede lederartikel "*Nazisme i forklædning*".

Pressenævnet finder efter en samlet vurdering, at det ville være rimeligt at hindre tilgængeligheden af lederartiklen ved at foretage anonymisering af [Klager]s navn. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på [Klager]s unge alder, da han var aktiv i [Foreningen], sammenholdt med, at der er gået næsten 16 år, siden de beskrevne aktiviteter fandt sted. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at [Klager] efter de foreliggende oplysninger ikke har været tilknyttet [Foreningen] siden 2009, og at hans aktiviteter i den forbindelse må anses for enkeltstående. Nævnet har også lagt vægt på, at [Klager] ikke indtog en særlig betroet eller fremtrædende stilling i samfundet, og at han ikke er en offentlig person.

Pressenævnet udtaler derfor kritik af Århus Stiftstidende for ikke at have imødekommet [Klager]s anmodning om anonymisering af lederartiklen.

Sletning efter lov om massemediers informationsdatabaser

[Klager] har anmodet Pressenævnet om at give Århus Stiftstidende et påbud om at slette lederartiklen i henhold til lov om massemediers informationsdatabaser.

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at Århus Stiftstidende den 26. februar 2015 anmeldte siden stiften.dk til Pressenævnet, og at stiften.dk ligeledes er anmeldt til Datatilsynet i medfør af § 6, stk. 1, i lov om massemediers informationsdatabaser som en offentligt tilgængelig informationsdatabase.

Bestemmelsen i § 8 i lov om massemediers informationsdatabaser har følgende ordlyd:

”§ 8. En offentligt tilgængelig informationsdatabase må ikke indeholde informationer, der ikke lovligt kan offentliggøres i et massemedie.

Stk. 2. Informationsdatabasen må ikke indeholde informationer, hvis offentliggørelse ville være i strid med god presseskik.

Stk. 3. Informationer om enkeltpersoners rent private forhold, herunder oplysninger om race, religion og hudfarve, om politiske, foreningsmæssige, seksuelle og strafbare forhold samt oplysninger om helbredsforhold, væsentlige sociale problemer og misbrug af nydelsesmidler og lignende, må ikke opbevares i informationsdatabasen, når der er forløbet 3 år efter, at den begivenhed, der har givet anledning til optagelsen i databasen, fandt sted, eller, hvis et sådant tidspunkt ikke kan fastsættes, 3 år efter, at informationerne er optaget i databasen.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 3 finder dog ikke anvendelse, hvis der består en sådan interesse i, at de pågældende informationer er offentligt tilgængelige, at hensynet til den enkeltes interesse i, at informationerne slettes, findes at burde vige for hensynet til informationsfriheden.”

Af lovens § 9 fremgår:

”§ 9. I informationsdatabaser, der er offentligt tilgængelige, skal der efter anmodning fra den, informationerne angår, foretages sletning, rettelse eller ajourføring, når 1) informationerne er urigtige eller vildledende, 2) en tidligere omtalt retsafgørelse eller administrativ afgørelse er blevet ændret eller 3) strafforfølgning i en tidligere omtalt sag opgives, eller når der i en sådan sag sker frifindelse.”

Endvidere fremgår af lovens § 13:

”§ 13. Pressenævnet kan efter anmodning give påbud om, at der foretages sletning af informationer, der strider mod bestemmelserne i § 8, stk. 2-4.

Stk. 2. Pressenævnet kan efter anmodning give påbud om, at der optages et genmæle i en offentligt tilgængelig informationsdatabase, herunder fastsætte genmælets indhold, form og placering.

Stk. 3. Bestemmelserne i medieansvarslovens § 42, § 43, stk. 2 og 3, § 44, stk. 1, §§ 45-48 og § 52, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.”

En offentligt tilgængelig informationsdatabase må ikke indeholde information, hvis offentliggørelse ville være i strid med god presseskik, jf. lov om massemediers informationsdatabaser § 8, stk. 2.

Som anført ovenfor finder Pressenævnet grundlag for at udtale kritik af Århus Stiftstidende for at have afvist [Klager]s anmodning om anonymisering.

Pressenævnet kan i medfør af lov om massemediers informationsdatabaser § 13, stk. 1, give påbud om, at oplysninger i strid med god presseskik skal slettes.

Under hensyn til Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10 om ytrings- og informationsfrihed finder nævnet efter en samlet vurdering imidlertid, at det vil være uproportionalt at give påbud om at slette oplysningen om [Klager]s navn, som nævnet har fundet grundlag for at udtale kritik af Århus Stiftstidende for at afvise at anonymisere.

Offentliggørelse af Pressenævnets kendelse

Da [Klager] ikke har ønsket kendelsen offentliggjort i Århus Stiftstidende, pålægger nævnet ikke den ansvarshavende redaktør af mediet at offentliggøre kritikken i medfør af medieansvarslovens § 49.

Afgjort den 18. februar 2025